

ΦΑΚΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ 1:

«Το δικαίωμα ψήφου των γυναικών και η παρουσία τους στην πολιτική ζωή άλλοτε και σήμερα»

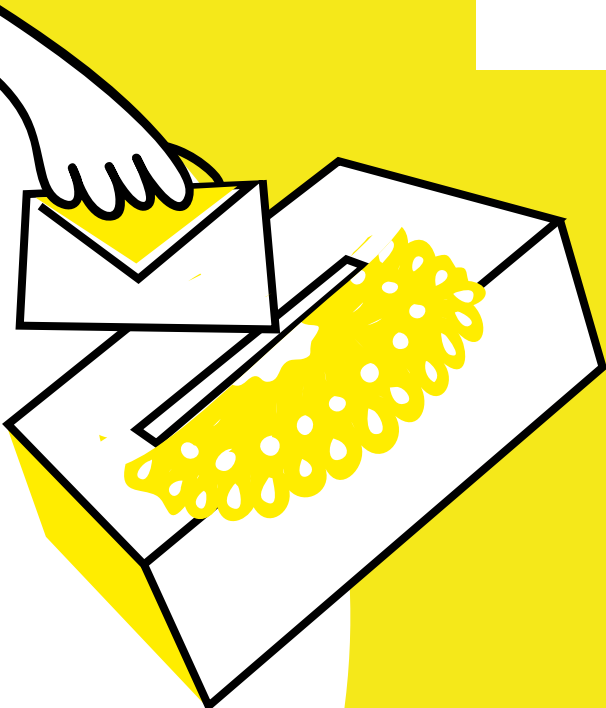
Κείμενο 1

«Δέκα λόγοι για να αποδοθεί το δικαίωμα ψήφου στις γυναίκες»

Ελλάδα, Μεσοπόλεμος

1. Γιατί, αφού έχουν τις υποχρεώσεις του πολίτη, είναι δίκαιο να διαθέτουν και τα δικαιώματά του.
2. Γιατί με την εργασία τους πλουτίζουν τη χώρα.
3. Γιατί προσφέρουν τα παιδιά τους στην πατρίδα.
4. Για να πολεμήσουν αποτελεσματικά την αγραμματοσύνη.
5. Για να διορθώσουν τη νομοθεσία σ' ό, τι τις αδικεί.
6. Για να καλυτερεύσουν τις συνθήκες της ζωής των παιδιών τους.
7. Για να πολεμήσουν τη σωματεμπορία.
8. Για να πληρώνεται η εργασία τους όμοια με των ανδρών.
9. Γιατί η ευθύνη που θα έχουν με την ψήφο θα τις ανυψώσει ηθικά.
10. Γιατί σ' ένα αληθινά ελεύθερο πολίτευμα πρέπει το νομοθετικό σώμα ν' αντιπροσωπεύει τη θέληση όλου του λαού, ανδρών και γυναικών.

Πηγή: «Ζητούμε ψήφο», Ο Αγώνας της Γυναίκας Α/Β (1924), σ. 9· αναδημοσιεύεται στο Έφη Αβδελά – Αγγέλικα Ψαρρά, Ο φεμινισμός στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Μία ανθολογία, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985, σ. 59, www.genderpanteion.gr/gr/arxeia.php

Κείμενο 2

«Γιατί ζητούμε την ψήφο ως εκλογείς και [ως] εκλέξιμοι»

A) Στις βουλευτικές εκλογές:

- Γιατί θέλουμε να καλυτερεύσουμε τη νομοθεσία που αφορά τη γυναίκα και το παιδί.
- Γιατί θέλουμε να φροντίσουμε ιδιαίτερα για τη μόρφωση της Ελληνίδας.
- Γιατί θέλουμε να κάνουμε το δημοτικό σχολείο πραγματικά λαϊκό.
- Γιατί θέλουμε να είναι ελεύθερη η εξάσκηση κάθε επαγγέλματος, ανεξαρτήτως φύλου.
- Γιατί θέλουμε να είναι οι συνθήκες της εργασίας και της προαγωγής όμοιες για την γυναίκα όπως και για τον άνδρα, τόσο για την εργάτρια όσο και για την υπάλληλο.
- Γιατί θέλουμε να καταπολεμήσουμε την υλική και ηθική εκμετάλλευση του παιδιού.
- Γιατί θέλουμε να καταπολεμήσουμε τη σωματεμπορία των γυναικών.
- Γιατί έχουμε κάθε δικαίωμα να εκφράζουμε τη γνώμη μας για νόμους που αφορούν εμάς και τα παιδιά μας.
- Γιατί έχουμε κάθε δικαίωμα να εκφράζουμε τη γνώμη μας για τη διαχείριση του δημόσιου πλούτου, αφού μας βαραίνουν οι υποχρεώσεις του πολίτου, με την πληρωμή των φόρων.
- Γιατί, αφού έχουμε υποχρεώσεις, θέλουμε να έχουμε και ευθύνες.
- Γιατί η ευθύνη που θα έχει η γυναίκα μέσα στην πολιτεία θα την ανυψώσει ηθικά.
- Γιατί η καθολική ψηφοφορία, η βάση κάθε δημοκρατικού πολιτεύματος, είναι πραγματική ειρωνιά εφ' όσον ο μισός ενήλικος πληθυσμός της χώρας δεν ψηφίζει.
- Γιατί τέλος η πολιτική ελευθερία είναι δικαίωμα κάθε πραγματικά ελεύθερου ανθρώπου.

B) Στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές:

- Για να φροντίζουμε αποτελεσματικά για την υγιεινή και την καθαριότητα της πόλεως.
- Για να εργασθούμε αποτελεσματικότερα για την υγιεινή των παιδιών στο σπίτι και στο σχολείο.
- Για να εφαρμόσουμε πραγματικά το νόμο για την υποχρεωτική εκπαίδευση, τόσο τη γενική όσο και την τεχνική.
- Γιατί θέλουμε να κάνουμε κάθε προσπάθεια για να εγκαταστήσουμε ολόκληρο δίκτυο θεσμών και ιδρυμάτων κοινωνικής προνοίας, όπως έχει γίνει ως τώρα από δήμους άλλων πολιτισμένων κρατών για την ανακούφιση του εργαζόμενου λαού.
- Γιατί η γυναίκα ως νοικοκυρά μπορεί να προσφέρει πολλές υπηρεσίες στην αγορανομία και να συντελέσει στην ελάττωση της ακρίβειας της ζωής όταν αισθανθή την ευθύνη της.

Όσοι νομίζετε πως η γυναίκα έχει κι αυτή το δικαίωμα, σαν πολίτης που συνεισφέρει στο κράτος, να αντιπροσωπεύεται μέσα στο κοινοβούλιο για να υπερασπίζεται τα συμφέροντά της και τα συμφέροντα των παιδιών της, όσοι νομίζετε πως πρέπει να πολεμηθούν: η ακαθαρσία των δρόμων, η τρώγλη που χρησιμεύει για λαϊκή κατοικία, η αρρώστια και αθλιότητα των νηπίων, η αγραμματοσύνη, η πρόωγη εργασία του παιδιού, η αλπειά και η επαιτεία, ζητήσετε την ψήφο για τη γυναίκα στις βουλευτικές εκλογές και ζητήσετε τη συμμετοχή της στη διοίκηση του Δήμου και της Κοινότητας, που δεν είναι παρά μια προέκταση της οικογενείας.

Η γυναίκα που ως τώρα εργάστηκε με τόσο ζήλο για όλα αυτά από ιδιωτική πρωτοβουλία, θα εργασθή πολύ αποτελεσματικότερα όταν πάρη και τα πολιτικά της δικαιώματα.

Πηγή: Ο Αγώνας της Γυναίκας Β/20 (1925), ένθετο χωρίς αριθμηση· αναδημοσιεύεται στο Έφη Αβδελά – Αγγέλικα Ψαρρά, Ο φεμινισμός στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Μία ανθολογία, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985, σ. 501-503. www.genderpanteion.gr/gr/argheia.php

Σύνδεσμος Ελληνίδων υπέρ των Δικαιωμάτων της Γυναίκας
Εθνικόν Συμβούλιον Ελληνίδων
Σωματείον Εργατριών Κοπής και Ραφής
Σύνδεσμος Φοιτητριών

Κείμενο 3

«Πολιτικά
δικαιώματα εις τας
γυναίκας δύνανται
ν' απονεμηθώσι
διά νόμου»

Στις 3 Ιουνίου [1927] δημοσιεύτηκε το πρώτο Δημοκρατικό Ελληνικό Σύνταγμα. Αντικρύζοντας ανάμεσα στις διατάξεις του όσες μας αφορούν ιδιαίτερα σαν γυναίκες, σταματάμε πρώτα-πρώτα στην ερμηνευτική δήλωση του άρθρου 6 που καθορίζει την έννοια της λέξης πολίτης: «Η δε λέξις πολίτης και εις το άρθρον αυτό ως και εις τα άλλα άρθρα έχει την έννοιαν του Έλληνος υπηκόου, του έχοντος δηλαδή την Ελληνικήν ιθαγένειαν αδιακρίτως φύλου ή ηλικίας. Πολιτικά δικαιώματα εις τας γυναίκας δύνανται ν' απονεμηθώσι διά νόμου».

Τη δήλωση αυτή τη δεχτήκαμε με χαρά μόλις ψηφίστηκε σαν την επίσημη αναγνώριση της ισότητας στην κατάληψη των δημοσίων θέσεων. Ακόμα ιδιαίτερα μας ευχαρίστησε, γιατί καθιέρωσε την αρχή ότι πολιτικά δικαιώματα μπορεί να δοθούν στις γυναίκες με απλό νόμο.

Έτσι, η δήλωση αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία γιατί πρώτη φορά ύστερ' από επανειλημμένες συζητήσεις σε δύο Εθνοσυνελεύσεις καθιερώνει έστω και κατ' αρχήν το δικαίωμα αυτό.

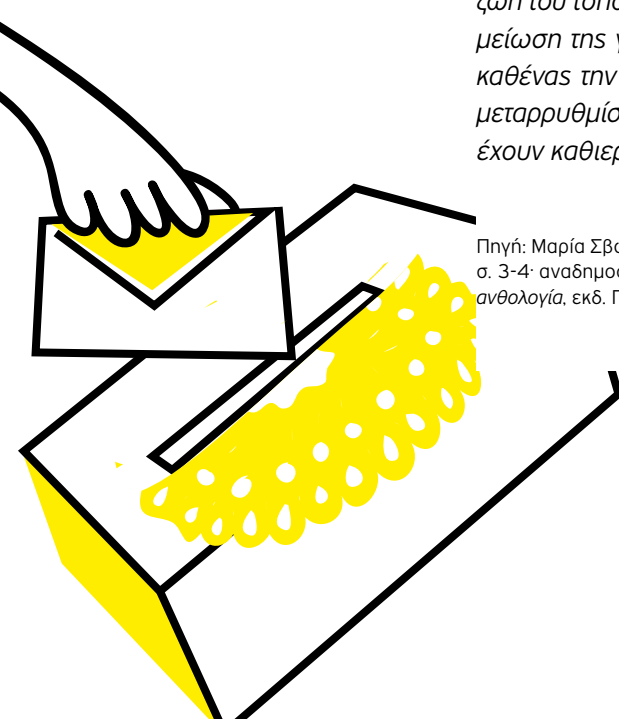
Εφ' όσον δε οι ερμηνευτικές δηλώσεις αποτελούν ουσιαστικά μέρος του Συντάγματος πρέπει να χαιρετίσουμε τη δημοσίευσή της με πολλή χαρά, γιατί πάνω σ' αυτές θα βασίσουμε κάθε μας διεκδίκηση για την τελική επιτυχία πλήρων πολιτικών δικαιωμάτων.

Όμως αντικρύζοντάς τη γενικώτερα, πόση δυσπιστία δε θάπρεπε ν' αφήσει σε κάθε γυναίκα πούχει πλήρη αντίληψη ότι το πολιτικό δικαίωμα είναι το πρώτο, βασικό δικαίωμα κάθε ατόμου μέσα σ' ένα Δημοκρατικό πολίτευμα.

Η σημερινή Βουλή, η πρώτη Βουλή που εκλέχτηκε ύστερ' από την καθιέρωση του Δημοκρατικού πολιτεύματος, νόμισε αρκετό να απασχοληθή μέσα σε μια μικρή δήλωση, παράμερη, με το θεμελιώδες δικαίωμα του μισού πληθυσμού του Ελληνικού Κράτους. Νόμισε αρκετό να μιλήσει για το πολιτικό δικαίωμα των γυναικών «παρεμπιπτόντως» εξηγώντας την έννοια της λέξης πολίτης σε άρθρο που αφορά τις δημόσιες λειτουργίες και την ιθαγένεια, χωρίς να κάνει καμμία μνεία στα ειδικά άρθρα που αφορούν την καθολική ψηφοφορία και την εκλογή των βουλευτών.

Έτσι έδειξε πολύ καθαρά με ποια νοοτροπία αντικρύζει το μεγάλο πρόβλημα της δημοκρατίας, δηλαδή την πραγματική καθιέρωση της καθολικής ψηφοφορίας. Έδειξε ακόμα πόση λίγη αξία απέδωσε η Βουλή στη συμβολή του γυναικείου παράγοντα στην πολιτική ζωή του τόπου. Αλλά και αντικειμενικά εξεταζόμενο το γεγονός αυτό δείχνει την παντοτινή μείωση της γυναίκας και μέσα στη σημερινή Ελληνική Δημοκρατία από την οποία θάχε καθένας την αξίωση με την είσοδό της στην Ελλάδα να σημειώσει εποχή πραγματικών μεταρρυθμίσεων, αρχίζοντας τουλάχιστον από κείνες που και θεωρητικά και πρακτικά έχουν καθιερωθή σ' όλα σχεδόν τα πολιτισμένα Κράτη της γης.

Πηγή: Μαρία Σβώλου, «Το νέο ελληνικό Σύνταγμα σχετικά με τη γυναίκα», *Ο Αγώνας της Γυναίκας*, Δ/48-49 (1927), σ. 3-4· αναδημοσιεύεται στο Έφη Αβδελά – Αγγέλικα Ψαρρά, *Ο φεμινισμός στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Μία ανθολογία*, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985, σ. 209-211; www.genderpanteion.gr/gr/arxeia.php

Κείμενο 4

«Ζητούμε λοιπόν την ψήφο...»

Ζητούμε λοιπόν την ψήφο. 1. Γιατί είμαστε κι εμείς όπως και οι άνδρες μέλη μιας δημοκρατίας που πρέπει να στηρίζεται στην ελεύθερη θέληση όλων των πολιτών, αντρών και γυναικών... 2. Γιατί η ψήφος είναι το ισχυρότερο μέσο με το οποίο μπορούμε να υποστηρίξουμε τα ιδιαίτερα μας συμφέροντα ως γυναίκες... 3. Γιατί όλοι οι νόμοι που αφορούν το παιδί ρυθμίζονται ως τώρα σύμφωνα με την αντρική αντίληψη και η πολιτεία δεν έχει παρά να κερδίσει αν ακουστεί και η γνώμη της γυναίκας που είναι φυσικό να νοιώθει περισσότερο από τον άνδρα τις ανάγκες του παιδιού... 4. Γιατί όλα τα οικονομικά ζητήματα που αποφασίζονται στη Βουλή συνδέονται στενότερα με την οικιακή οικονομία και την ευημερία της οικογένειας και η συμβολή της γυναίκας στη λύση αυτών των ζητημάτων θα ήταν πολύτιμη εξ αιτίας της πείρας που έχει ως νοικοκυρά. 5. Γιατί με τα πολιτικά δικαιώματα θα αποκτήσει η γυναίκα την αντίληψη της κοινωνικής της ευθύνης που θα την εξυψώσει ηθικά και θα πλατύνει τον πνευματικό της ορίζοντα, και μια τέτοια εξύψωση της γυναίκας θα ανυψώσει σίγουρα ολόκληρο το επίπεδο της κοινωνίας.

Πηγή: Αύρα Θεοδωροπούλου, «Γιατί μας χρειάζεται η ψήφος», *Ο Αγώνας της Γυναίκας* Ε/62 (1928), σ. 2· αναδημοσιεύεται στο Έφη Αβδελά – Αγγέλικα Ψαρρά, *Ο φεμινισμός στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Μία ανθολογία*, εκδ. Γνώση, Αθήνα 1985, σ. 60, www.genderpanteion.gr/gr/arxeia.php

